

Силабус дисципліни

«ЗАГАЛЬНЕ ФОРТЕПІАНО»

Освітній ступінь “Бакалавр”

Спеціальність 025 “Музичне мистецтво”

Освітньо-професійна програма «СПВ»

Рік навчання: I; II; III

Семестр: 1; 2; 3; 4; 5

Кількість кредитів: 7

Мова викладання: українська

Керівник курсу ОК 17. «ЗАГАЛЬНЕ ФОРТЕПІАНО»

Ярмак Ярослав Анатолійович – кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри «Інструментальне виконавство (за видами)».

Контактна інформація: pianist.yaroslav.yarmak@gmail.com

Прореквізити та постреквізити дисципліни

Прореквізити дисципліни

Вивчення дисципліни починається з I семестру і передбачає володіння здобувачем освіти музичними теоретичними знаннями та грою на фортепіано на рівні підготовки середньої спеціалізованої музичної освіти, або спеціалізованої професійної освіти ОКР молодшого спеціаліста / фахового молодшого бакалавра зі спеціальності 025 «Музичне мистецтво».

Постреквізити дисципліни

- ОК 10. Сольфеджіо (паралельне вивчення)
- ОК 11. Гармонія (паралельне вивчення)
- ОК 15. Спеціальний клас. Сольний спів (паралельне вивчення)
- ОК 18. Концертмейстерський клас та мистецтво акомпанементу»
- ОК 21. Вокальне аранжування та читання партитур
- ОК 22. Основи диригування (паралельне вивчення)
- ОК 26. Клас вокального ансамблю (академічний; народний)
- ОК 30. Методика викладання фахових дисциплін
- ОК 31. Методика і практика робіт з вокальним ансамблем (фольклорним, академічним)
- ОК 32. Методико-виконавський аналіз педагогічного репертуару
- ОК 33. Педагогічна практика
- ОК 34. Концертно-виконавська практика

Призначення освітнього компоненту

Підвищення рівня інструментально-виконавської компетентності здобувача освіти до рівня вільного володіння грою на фортепіано, необхідного для вирішення майбутніх професійних завдань. Отримання практичного досвіду фортепіанного виконавства. Оволодіння здобувачем вищої освіти методами роботи над музичними творами та їх реалізації у вивченні програми. Розширення знання фортепіанного репертуару. Організація самостійної роботи здобувача освіти, залучаючи його до інтелектуальної

автономності, творчої ініціативи, систематизації нових знань з орієнтацією на міждисциплінарні зв'язки, пошуку додаткових джерел інформації для поглибленого вивчення предмету та збагачення музичного слухового досвіду. Освоєння творів різної стилістичної направленості на матеріалі зарубіжних та вітчизняних композиторів різних епох.

Відповідно до освітньо-професійної програми «Спів», вивчення навчальної дисципліни «Загальне фортепіано» повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння голосом (інструментом) на належному фаховому рівні під час виконавської (диригентської) діяльності.	ПРН 1
Демонструвати різні методики удосконалення виконавської діяльності.	ПРН 3
Аналізувати музичні твори з відокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.	ПРН 4
Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію.	ПРН 5
Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.	ПРН 8
Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.	ПРН 12
Демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох.	ПРН 17

Відповідно до ОПП «Спів», вивчення дисципліни «Загальне фортепіано» сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких **компетентностей**:

Інтегральна компетентність.

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі музичної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування системи інтегрованих художньо-естетичних знань з теорії, історії музики, педагогіки та виконавства та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 7. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 8. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК 12. Здатність працювати автономно.

ЗК 17. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Загальні компетентності викладача мистецької школи (за професійним стандартом «Викладач мистецької школи»):

ЗК 1. Здатність забезпечувати індивідуальний підхід до учнів.

ЗК 4. Здатність працювати індивідуально та в команді.

ЗК 6. Здатність застосовувати у діяльності професійну термінологію.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК 1. Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності.

СК 2. Здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській діяльності.

СК 3. Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.

СК 4. Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.

СК 5. Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології музичного мистецтва.

СК 6. Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.

СК 9. Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.

СК 10. Здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій.

СК 11. Здатність оперувати професійною термінологією.

СК 12. Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.

СК 13. Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.

СК 17. Здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології музикознавчої, виконавської, диригентської, педагогічної діяльності.

СК 18. Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.

Вивчення дисципліни «**Загальне фортепіано**» формує у здобувачів вищої освіти такі професійні компетентності (відповідно до професійного стандарту «**Викладач мистецької школи**»):

Трудова функція А	Професійні Компетентності	Знання	Уміння та навички
А. Організація та проведення навчання.	А1. Здатність забезпечувати досягнення результатів навчання.	А1.31. Предметна область. А1.33. Професійна термінологія. А1.36. Технічні засоби і обладнання, які можуть застосовуватись в освітньому процесі відповідно до виду мистецтва.	А1.У1. Володіти фаховими навичками в обсязі необхідному для викладання. А1.У5. Застосовувати під час навчання необхідні технічні засоби, обладнання та інструменти.
	А2. Здатність забезпечувати демонстрування учнем мистецьких досягнень.		А2.У1. Готувати учнів до публічного виступу, презентації своїх мистецьких досягнень.

Мета навчальної дисципліни «Загальне фортепіано» - оволодіння комплексом спеціальних знань, умінь та навичок гри на фортепіано, необхідним для цілісного формування особистості музиканта, його професійних компетенцій та загального рівня музичної освіченості.

Сформувати, систематизувати та розширити теоретичні та практичні знання здобувача освіти, що були здобуті на базі початкової музичної освіти у межах фортепіанної дисципліни.

Практична спрямованість

Удосконалення виконавських навичок у процесі вивчення репертуару для підвищення рівня фортепіанної майстерності, що в свою чергу сприяє більш якісному освоєнню матеріалу та передачі художнього змісту, розв'язуванню складних непередбачуваних завдань і проблем у спеціалізованих сферах майбутньої професійної діяльності та / або навчання, що передбачає збирання та інтерпретацію інформації (даних), вибір методів інструментальних засобів, застосування інноваційних підходів.

Зміст і структура освітнього компоненту

ТЕМА	Кількість годин					
	Денна форма			Заочна форма		
	Всього	Індивідуальні	Самостійні	Всього	Індивідуальні	Самостійні
МОДУЛЬ 1.						
Змістовний модуль 1: Формування та розвиток базових технічних прийомів та навичок фортепіанної гри на матеріалі сольних творів.						
Тема 1. Дисципліна «Загальне фортепіано», Мета, завдання. Вимоги. Система оцінювання.	3	2	1	3	1	2
Тема 2. Гама, її види, акорди, арпеджіо.	6	4	2	6	1	5
Тема 3. Робота над складанням програми. Визначення художніх і технічних завдань на модуль. Етюд.	5	4	1	5	1	4
Тема 4. Робота над складанням програми. П'єса, крупная форма.	8	6	2	8	1	7
Тема 5. Робота над вдосконаленням тексту програмних творів. Фразування.	6	4	2	6	1	5
Тема 6. Виконавські завдання. Розвиток художньої уяви студента	5	4	1	5	1	4
Тема 7. Взаємозв'язок всіх технічних компонентів для досягнення конкретного звукового результату.	6	4	2	6	2	4
Тема 8. Підготовка до заліку.	6	4	2	6	2	4
Разом за змістовим модулем 1:	45	32	13	45	10	35
Разом за модулем 1:	45	32	13	45	10	35
МОДУЛЬ 2						
Змістовний модуль 2: Поглиблення знань про теоретичний та виконавський аналіз творів.						
Тема 9. Визначення навчальних завдань на 2 модуль. Підбір програми.	3	2	1	3	1	2
Тема 10. Види фортепіанної техніки. Опанування технічними прийомами.	7	6	1	7	2	5
Тема 11. Аналіз фактури та особливостей її виконання. Гармонічний та мелодичний аналіз твору.	3	2	1	3	1	2
Тема 12. Робота над поліфонічним твором.	8	6	2	8	2	6
Тема 13. Робота над виробленням співучості мелодії.	6	4	2	6	1	5
Тема 14. Робота над виразністю виконання п'єси.	6	4	2	6	2	4
Тема 15. Подолання виконавських труднощів, які підпорядковані розкриттю художньо-образного змісту твору.	6	4	2	6	2	4
Тема 16. Підготовка до заліку.	6	4	2	6	1	5

Разом за змістовим модулем 2:	45	32	13	45	12	33
Разом за модулем 2:	45	32	13	45	12	33
МОДУЛЬ 3						
Змістовний модуль 3: Володіння та доцільне застосування технічних прийомів як засобів музичної виразності у різножанрових творах.						
Тема 17. Програма на 3 модуль. Слуховий контроль власного виконання.	5	3	2	5	1	4
Тема 18. Гармонічна будова музичного тексту.	7	5	2	7	2	5
Тема 19. Робота над твором великої форми.	7	5	2	7	2	5
Тема 20. Проблеми інтонування мелодичних ліній інструктивного характеру.	7	5	2	7	1	6
Тема 21. Розуміння темпу як засобу виразності.	8	6	2	8	1	7
Тема 22. Мелізматика.	6	4	2	6	1	5
Тема 23. Підготовка до іспиту.	6	4	2	6	2	4
Разом за змістовим модулем 3:	46	32	14	46	10	36
Разом за модулем 3:	46	32	14	46	10	36
МОДУЛЬ 4						
Змістовний модуль 4. Вдосконалення навичок гри на фортепіано.						
Тема 24. Програма на 4 модуль. Аплікатурні принципи та закономірності.	5	4	1	5	1	4
Тема 25. Звукова рівність виконання та правильна організація ігрового апарату.	5	4	1	5	1	4
Тема 26. Методи покращення самостійної роботи над технікою.	6	4	2	6	1	5
Тема 27. Інтонція та артикуляція як основні засоби музичної виразності у поліфонії.	6	4	2	6	1	5
Тема 28. Робота над звуком.	6	4	2	6	1	5
Тема 29. Робота над вдосконаленням нюансування.	5	4	1	5	1	4
Тема 30. Розвиток музичного мислення, художньої уяви студента.	6	4	2	6	1	5
Тема 31. Підготовка до заліку.	6	4	2	6	1	5
Разом за змістовим модулем 4:	45	32	13	45	8	37
Разом за модулем 4:	45	32	13	45	8	37
МОДУЛЬ 5						
Змістовий модуль 5. Свобода виконавського апарату.						
Тема 32. Програма на 5 модуль Удосконалення технічних піаністичних навичок.	3	2	1	3	1	2
Тема 33. Композиційна структура творів.	4	2	2	4	1	3
Тема 34. Набуття навичок лаконічної гри.	3	2	1	3	1	2
Тема 35. Майстерність педалізації.	4	2	2	4	1	3
Тема 36. Методи самостійної роботи над звуком.	6	3	3	6	2	4
Тема 37. Виразність виконання.	4	2	2	4	1	3
Тема 38. Підготовка до іспиту.	5	3	2	5	1	4
Разом за змістовий модуль 5:	29	16	13	29	8	21
Разом за модуль 5:	29	16	13	29	8	21
Всього:	210	144	66	210	48	162

Самостійна робота здобувача вищої освіти

Самостійна робота є важливим елементом всієї системи підготовки у вищому навчальному закладі будь-якої форми навчання і сприяє кращому засвоєнню та

ефективному опануванню навчального матеріалу. Проводиться з метою отримання нових знань, їх закріплення, розширення та поглиблення є складником його навчання. Викладач допомагає відпрацювати музичний матеріал, дає конкретні вказівки щодо обсягів, напрямів самостійної роботи.

Самостійна робота студентів-піаністів охоплює:

- Теоретичний аналіз творів програми;
- Розбір твору: читання по нотах, визначення апікатури;
- Ескізне вивчення творів;
- Художньо-музичний аналіз твору;
- Вивчення твору напам'ять
- Доведення твору до концертного стану.

Самостійна робота носить систематичний характер є обов'язковою. Формування та розвиток навичок самостійної діяльності студента передбачає:

- Аналіз та синтез
- Самоконтроль та самооцінка
- Активність
- Ініціативність
- Творчий підхід

Зміст самостійної роботи студентів у форматі дисципліни «*Загальне фортепіано*» визначається робочою програмою дисципліни, методичними матеріалами, завданнями та вказівками викладача.

Самостійна робота здобувача освіти проявляється в опрацюванні спеціальної літератури, в умінні вільно орієнтуватися у стилях і жанрах, аналізувати і давати оцінку власному виконанню музичного твору.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1.	Тема 1. Дисципліна «Загальне фортепіано», Мета, завдання. Вимоги. Система оцінювання.	1	2
2.	Тема 2. Гама, її види, акорди, арпеджіо.	2	5
3.	Тема 3. Робота над складанням програми. Визначення художніх і технічних завдань на модуль. Етюд.	1	4
4.	Тема 4. Робота над складанням програми. П'єса, крупна форма.	2	7
5.	Тема 5. Робота над вдосконаленням тексту програмних творів. Фразування.	2	5
6.	Тема 6. Виконавські завдання. Розвиток художньої уяви студента	1	4
7.	Тема 7. Взаємозв'язок всіх технічних компонентів для досягнення конкретного звукового результату.	2	4
8.	Тема 8. Підготовка до заліку.	2	4
9.	Тема 9. Визначення навчальних завдань на 2 модуль. Підбір програми.	1	2
10.	Тема 10. Види фортепіанної техніки. Опанування технічними прийомами.	1	5
11.	Тема 11. Аналіз фактури та особливостей її виконання. Гармонічний та мелодичний аналіз твору.	1	2
12.	Тема 12. Робота над поліфонічним твором.	2	6
13.	Тема 13. Робота над виробленням співучості мелодії.	2	5
14.	Тема 14. Робота над виразністю виконання п'єси.	2	4
15.	Тема 15. Подолання виконавських труднощів, які підпорядковані	2	4

	розкриттю художньо-образного змісту твору.		
16.	Тема 16. Підготовка до заліку.	2	5
17.	Тема 17. Програма на 3 модуль. Слуховий контроль власного виконання.	2	4
18.	Тема 18. Гармонічна будова музичного тексту.	2	5
19.	Тема 19. Робота над твором великої форми.	2	5
20.	Тема 20. Проблеми інтонування мелодичних ліній інструктивного характеру.	2	6
21.	Тема 21. Розуміння темпу як засобу виразності.	2	7
22.	Тема 22. Мелізматика.	2	5
23.	Тема 23. Підготовка до іспиту.	2	4
24.	Тема 24. Програма на 4 модуль. Аплікатурні принципи та закономірності.	1	4
25.	Тема 25. Звукова рівність виконання та правильна організація ігрового апарату.	1	4
26.	Тема 26. Методи покращення самостійної роботи над технікою.	2	5
27.	Тема 27. Інтонія та артикуляція як основні засоби музичної виразності у поліфонії.	2	5
28.	Тема 28. Робота над звуком.	2	5
29.	Тема 29. Робота над вдосконаленням нюансування.	1	4
30.	Тема 30. Розвиток музичного мислення, художньої уяви студента.	2	5
31.	Тема 31. Підготовка до заліку.	2	5
32.	Тема 32. Програма на 5 модуль Удосконалення технічних піаністичних навичок.	1	2
33.	Тема 33. Композиційна структура творів	2	3
34.	Тема 34. Набуття навичок лаконічної гри.	1	2
35.	Тема 35. Майстерність педалізації.	2	3
36.	Тема 36. Методи самостійної роботи над звуком.	3	4
37.	Тема 37. Виразність виконання.	2	3
38.	Тема 38. Підготовка до іспиту.	2	4
	Всього:	66	162

Рекомендована література

1. Альбом юного піаніста [ноти] : музичні твори, інструментальні / Упоряд. С. О. Лещук, О. А. Колесник. Вінниця : Нова Книга, 2009.- 107 с.
2. Гаркуша Л. І., Економова О. С. Формування професійних навичок і вмінь студентів на заняттях з основного музичного інструмента (фортепіано) : навчально-методичний посібник. К.:Київський університет імені Бориса Грінченка, 2013. – 100 с.
3. Лісовий В. А., Мельничук Я. М., Бойчук І. І. Основний музичний інструмент фортепіано. Навчально-методичний посібник. Чернівці: Рута, 2007.- 69 с.
4. Музичний інструмент. Фортепіано: методичні рекомендації і програмні вимоги для викладачів початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладів щодо диференційованого підходу до навчання дітей, які володіють обмеженими музичними задатками / укл. М. І. Мельник. Вінниця : НОВА КНИГА, 2005. - 20 с.
5. Польська І. Проблеми жанрової типології фортепіанного виконавства. Культура України. Мистецтвознавство. Х., 2000. Вип. 6. С. 171-180.
6. Рябуха Н. Українська фортепіанна мініатюра як об'єкт виконавської інтерпретації. Х. : Бровін О. В., 2010. - 258 с.

7. Скуратовський В. Альбом для дітей. Фортепіано. Педагогічний репертуар мистецької школи. Київ : Мелосвіт, 2018. - 28 с.
8. Смородський В. І. Розвиток стильового слуху учнів на основі жанрового підходу. Науковий часопис Національного педагогічного ун-ту імені М.П. Драгоманова. Серія № 14: Теорія і методика мистецької освіти: зб. наук. праць. К.: НПУ імені М.П. Драгоманова, 2015. Вип. 17 (22). С. 129-132.
9. Таран І.М. Методичні засади подолання ритмічних труднощів у фортепіанних творах. Збірка матеріалів наукової конференції. Рубрика: Соціум, наука, культура, мистецтво. Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника, 2012. С. 290-291.
10. Фоміна Т. М. Стильові принципи фортепіанного виконання і можливості індивідуальної виконавської інтерпретації. Одеса: Астропринт, 2014. 136 с.
11. Хочу грати на роялі / авт.-упоряд. Н. Гриднева ; авт. текстів М. Храпачова ; худ. К. Лавро. Київ : Музична Україна, 2012. - 198 с.
12. Цепух І.О. Формування технічної майстерності піаніста. Методичні рекомендації для вищих закладів культури і мистецтв I-II рівнів акредитації. Київ, 2009: Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв, - 60 с.
13. Чернявська М. С. Муціо Клементі: «Прогрес фортепіано - імітація оркестру...». Культура України. Мистецтвознавство. Х., 2000. Вип. 6. С. 149-159.
14. Шукайло Л. Альбом фортепіанної музики / упоряд., ред. та коментарі В. Шукайло. Київ : Мелосвіт, 2001. - 72 с.
15. Шульгіна В. Д. Українська музична педагогіка: [для студ. вищ. вавч. закл.]. Вид. 2-ге, допов. К.: ДАКККіМ, 2008. - 263 с.

Інформаційні ресурси.

1. www.nbuiv.gov.ua – веб-сайт Національної бібліотеки імені В. І. Вернадського (м. Київ).
2. www.4uth.gov.ua – веб-сайт Державної бібліотеки України для юнацтва.
3. www.chl.kiev.ua – веб-сайт Національної бібліотеки України для дітей.
4. <http://old.dnpb.gov.ua> – веб-сайт Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського.
5. <https://parafia.org.ua/mediateka/kompozytory> – українська музика мр3-файл. Пошук відбувається за прізвищами українських композиторів.

Політика освітнього компоненту

Завдання освітнього компоненту. Підвищити рівень інструментально-виконавської компетентності здобувача до рівня вільного володіння грою на фортепіано, необхідного для вирішення майбутніх професійних завдань.

Розвиток технічної підготовки та виразних засобів в процесі гри.

Сформуванню індивідуального підходу студента до виконуваної програми, що має виражатися у розкритті його творчого потенціалу та створенні власної інтерпретаційної версії творів.

Отримати практичний досвід фортепіанного виконавства.

Оволодіти методами роботи над музичним твором та їх реалізації у вивченні програми.

Розширити знання фортепіанного репертуару.

Вивчити музичну термінологію.

Організація самостійної роботи студента, залучаючи його до інтелектуальної автономності, творчої ініціативи, систематизації нових знань з орієнтацією на міждисциплінарні зв'язки, пошуку додаткових джерел інформації для поглибленого вивчення предмету та збагачення музичного слухового досвіду.

Освоїти твори різної стилістичної направленості на матеріалі зарубіжних та вітчизняних композиторів різних епох.

Після опанування навчальної дисципліни «Загальне фортепіано» здобувачі також повинні:

знати: концептуальні знання набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень; особливості гри на фортепіано, будову інструменту, специфіку звукоутворення, виразні можливості, діапазон, фортепіанний репертуар; методику теоретичного та виконавського аналізу музичних творів для повноцінного розуміння художнього змісту, структури, приналежності до конкретного стилю та жанру, задуму композитора, засобів виконавської виразності; фахову та музикознавчу термінологію; методи та етапи роботи над сольними фортепіанними творами та акомпанементом; технологію та застосування виконавських прийомів та навичок; способи роботи та організації самостійного освоєння музичного матеріалу; механізми та шляхи створення власної інтерпретації виконуваних творів; літературу з питань фортепіанного виконавства, методики, педагогіки.

Вміти: розв'язувати складні непередбачувані завдання і проблеми у спеціалізованих сферах професійної діяльності та / або навчання, що передбачає збирання та інтерпретацію інформації (даних), вибір методів інструментальних засобів, застосовувати інноваційні підходи; провести цілісний аналіз музичного твору: визначити жанр, форму, стиль, епоху; визначити художній зміст, ідею, концепцію твору; аналізувати музичні художньо-виразні засоби (метр, ритм, динаміку, лад, тембр, темп, гармонію, регістр, фактуру, мелодію, артикуляцію та інтонацію); виявляти виконавські труднощі та знаходити методи їх подолання; відтворювати нескладний нотний текст з аркушу (навички читання з аркушу); виконувати сольні фортепіанні твори різних жанрів та стильової направленості; застосовувати технічні прийоми, виконавські навички в практичній роботі над творами; самостійно працювати над вивченням фортепіанного матеріалу, критично аналізуючи процес власного виконання; використовувати різні методи та підходи в поетапній роботі над програмою; користуватися спеціальною музичною літературою, застосовуючи сучасні освітні та інформаційні технології.

Політика щодо контролю навчальних досягнень

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є: перевірка творчих завдань; опитування; іспит, залік, виконання сольної програми у формі концертного виступу.

Форми контролю знань здобувачів освіти: поточний; підсумковий модульний; семестровий підсумковий (залік/іспит).

Оцінювання знань здобувача освіти здійснюється за накопичувальною 100-бальною шкалою та шкалою європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС –А, В, С, D, E, FX, F), яка також переводиться в національну (чотирибальна: 5 – «відмінно», 4 - «добре», 3 - «задовільно», 2 – «не задовільно»).

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4		Модуль 5	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Аудиторна індивідуальні заняття за темами	8	40	8	40	7	35	8	40	7	35
Самостійна робота	8	40	8	40	7	35	8	40	7	35

Диференційований залік	1	20	1	20			1	20		
Іспит					1	30			1	30
Разом		100		100		100		100		100

Поточний контроль передбачає оцінювання теоретичної підготовки із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) та перевірку набутих навичок гри на фортепіано під час виконання завдань аудиторної та самостійної роботи за темою.

Модульний контроль проводиться з метою визначення стану успішності здобувачів вищої освіти за період навчання. Підсумковий модульний(семестровий) контроль знань студентів здійснюється через проведення слухання концертного виступу студентів (залік, іспит) і оцінюється: залік 1-20 балів, іспит 1-30 балів.

Семестрова підсумкова оцінка виставляється за умови виконання здобувачем освіти усіх видів навчальної роботи, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни та визначається як сума балів, отриманих при здійсненні поточного і модульного (семестрового) контролю.

Правила оцінювання:

Поточний контроль оцінюється 1-5 балів за аудиторну та самостійну роботу за темою.

Максимальна кількість балів з дисципліни «Загальне фортепіано» за семестр (модуль) – 100 балів.

Критерії оцінювання для поточного контролю	Кількість балів
Вільність та впевненість володіння текстом творів на пам'ять, якісне виконання технічних вимог, володіння засобами музичної виразності, стилістична та жанрова відповідність, демонстрація різних видів звуковидобування, переконлива виконавська інтерпретація, емоційність та виразність виконання, розкриття художньо-образного змісту творів, цілісність драматургічного розвитку творів, артистичність. Допущення несуттєвих помилок, що не впливають на якість виконання в цілому. Відповідальне виконання вимог до самостійної роботи, творча та інтелектуальні ініціатива.	«5»
Впевненість володіння нотним текстом на пам'ять, достатньо високий рівень виконання технічних вимог, володіння засобами музичної виразності, стилістична та жанрова відповідність, демонстрація певних видів звуковидобування, частково переконлива виконавська інтерпретація, емоційність та значна виразність виконання, досить повне розкриття художньо-образного змісту творів, достатня артистичність. Допущення ряду несуттєвих помилок, що не впливають на якість виконання в цілому. В достатній мірі відповідальне виконання вимог до самостійної роботи, творча та інтелектуальні ініціатива.	«4»
Володіння нотним текстом на пам'ять, достатній рівень виконання технічних вимог, володіння засобами музичної виразності, достатня стилістична та жанрова відповідність, демонстрація певних видів звуковидобування, наявність виконавської інтерпретації, значна виразність виконання, не досить повне розкриття художньо-образного змісту творів. Допущення ряду помилок технічного характеру, що впливають на якість виконання в цілому. В достатній мірі відповідальне виконання вимог до самостійної роботи.	«3»
Часткове володіння текстом на пам'ять, недостатній рівень виконання технічних вимог, володіння певними засобами музичної виразності, стилістична та жанрова невідповідність, однотипність звуковидобування, невпевнена виконавська інтерпретація, виразність окремих елементів, не повне розкриття художньо-	«2»

образного змісту творів. Допущення значних помилок текстового та технічного характеру, що впливають на якість виконання в цілому. Помірне виконання вимог до самостійної роботи.	
Часткове володіння текстом на пам'ять зі значними недоліками, виконання лише окремих технічних вимог, невпевнене володіння засобами музичної виразності, скупість прийомів звуковидобування, недостатня виразність виконання, присутнє розуміння художньо-образного змісту творів. Допущення багатьох помилок текстового, технічного та виразного характеру. Не систематичне виконання вимог до самостійної роботи. Володіння текстом по нотах із суттєвими недоліками, не виконання технічних вимог, поверхнєве володіння засобами музичної виразності та відсутність розуміння художньо-образного змісту творів Допущення безлічі помилок різного характеру. Не виконання вимог до самостійної роботи.	«1»

**Критерії оцінювання для семестрового модульного контролю
Семестрові вимоги з дисципліни
«Загальне фортепіано» для денної та заочної форми навчання**

Курс	Семестр	Модуль	Семестрові вимоги	Форма контролю	
				Денна ф.	Заочна ф.
I курс	I	1	1. Етюд 2. Твір великої форми 3. П'єса	Диф. залік	Диф. залік
	II	2	1. Етюд 2. Поліфонія 3. П'єса	Диф.залік	Диф. залік
II курс	III	3	1. Етюд 2. Твір великої форми 3. П'єса	Іспит	Іспит
	IV	4	1.Етюд 2. Поліфонія 3. П'єса	Диф.залік	Диф. залік
III курс	V	5	1. Етюд 2. Твір великої форми 3. П'єса	Іспит	Іспит

Орієнтовний навчальний репертуар для здобувачів вищої освіти

Модуль I

Варіант 1.

- 1) К. Черні. Етюди op.299 зошит 3,4;
- 2) Ф. Е. Бах. Сонати: a-moll, f-moll
- 3) Ф. Колесса. Фантастичний прелюд

Варіант 2.

- 1) С. Геллер. op.139 №3 A-dur
- 2) Й. Гайдн. Сонати для фортепіано (редакція К.А.Мартинсена) №2 e-moll ч.1
- 3) М. Скорик. «Токката»

Модуль II

Варіант 1.

- 1) Г. Беренс. Етюд №4 ор.1
- 2) Й. Бах. Маленька прелюдія с-moll
- 3) С. Борткевич. П'єса з «Маріонеток» ор.54

Варіант 2.

- 1) Л. Ревуцький. Етюд №1 (Два етюда 1929 р.)
- 2) Г. Гендель. Куранта
- 3) Е. Віла-Лобос. Вальс-жарт

Модуль III.

Варіант 1.

- 1) О. Гедіке. Етюд «Марево»
- 2) Л. Бетховен. Соната № 2 F-dur (Шість легких сонат)
- 3) Е. Гріг. Народна мелодія

Варіант 2.

- 1) Г. Пахульський Етюд «Фантастична казка» ор.12 №1
- 2) Кулау. Сонатини
- 3) Н. Нейл. Колискова

Модуль IV.

Варіант 1.

- 1) Дж. Булл. Етюд № 3 ор. 98 «Старий портрет»
- 2) В. Бьорд. Алеманда королеви
- 3) Ф. Шуберт. Вальс ор.18 № 6

Варіант 2.

- 1) С. Геллер. Етюд № 2 ор.45 «Лавина»
- 2) Й. Бах. Сициліана в перекладенні д'Альбера
- 3) Р. Шуман. П'єса з Альбому для юнацтва

Модуль V.

Варіант 1.

- 1) Дж. Булл. Етюд № 1 ор.95
- 2) М. Клементі. Сонатина G-dur ор.3 № 2 Іч.
- 3) В. Косенко. Гумореска

Варіант 2.

- 1) К. Черні. Етюд ор. 139 № 36
- 2) Й. Гайдн. Соната G-dur (Дивертисмент 1766 р.)
- 3) С. Борткевич. Іспанська серенада

Бали		Критерії оцінювання
Іспит	Залік	
27-30	18-20	Виконання програми без помилок, яскрава інтерпретація. Виразна передача художнього змісту.
23-26	15-17	Виконання програми з 1-2 помарками. Виразна інтерпретація. Виразна передача художнього змісту.
18-22	12-14	Непереконливий рівень втілення художніх образів. Незначні текстові помилки.
12-17	7-11	Невідповідність темпу, штрихів. Значна кількість текстових помилок.
7-11	4-6	Невідповідність темпу, штрихів, фразування, нюансування, педалізації. Грубі текстові помилки у всіх творах.
1-6	1-3	Не вивчений текст.

Критерії підсумкового оцінювання

Критерії оцінювання	БАЛИ
Вільність та впевненість володіння текстом творів на пам'ять. Якісне виконання технічних вимог, володіння засобами музичної виразності, стилістична та жанрова відповідність, демонстрація різних видів звуковидобування, переконлива виконавська інтерпретація, емоційність та виразність виконання, розкриття художньо-образного змісту творів, цілісність драматургічного розвитку творів, артистичність. Допущення несуттєвих помилок, що не впливають на якість виконання в цілому. Відповідальне виконання вимог до самостійної роботи, творча та інтелектуальні ініціатива.	90-100 балів A
Впевненість володіння нотним текстом на пам'ять, достатньо високий рівень виконання технічних вимог, володіння засобами музичної виразності, стилістична та жанрова відповідність, демонстрація певних видів звуковидобування, частково переконлива виконавська інтерпретація, емоційність та значна виразність виконання, досить повне розкриття художньо-образного змісту творів, достатня артистичність. Допущення ряду несуттєвих помилок, що не впливають на якість виконання в цілому. В достатній мірі відповідальне виконання вимог до самостійної роботи, творча та інтелектуальні ініціатива.	82-89 балів B
Володіння нотним текстом на пам'ять, достатній рівень виконання технічних вимог, володіння засобами музичної виразності, достатня стилістична та жанрова відповідність, демонстрація певних видів звуковидобування, наявність виконавської інтерпретації, значна виразність виконання, не досить повне розкриття художньо-образного змісту творів. Допущення ряду помилок технічного характеру, що впливають на якість виконання в цілому. В достатній мірі відповідальне виконання вимог до самостійної роботи.	74-81 балів C
Часткове володіння текстом на пам'ять, недостатній рівень виконання технічних вимог, володіння певними засобами музичної виразності, стилістична та жанрова невідповідність, однотипність звуковидобування, невпевнена виконавська інтерпретація, виразність окремих елементів, не повне розкриття художньо-образного змісту творів. Допущення значних помилок текстового та технічного характеру, що впливають на якість виконання в цілому. Помірне виконання вимог до самостійної роботи.	64-73 балів D
Часткове володіння текстом на пам'ять зі значними недоліками, виконання лише окремих технічних вимог, невпевнене володіння засобами музичної виразності, скупість прийомів звуковидобування, недостатня виразність виконання, присутнє розуміння художньо-образного змісту творів. Допущення багатьох помилок текстового, технічного та виразного характеру. Не систематичне виконання вимог до самостійної роботи.	60-63 балів C
Володіння текстом по нотах із суттєвими недоліками, не виконання технічних вимог, поверхневе володіння засобами музичної виразності та відсутність розуміння художньо-образного змісту творів. Допущення безлічі помилок різного характеру. Не виконання вимог до самостійної роботи.	35-59 балів FX
Неспроможність відтворення тексту по нотах, не виконання технічних вимог, відсутність володіння засобами музичної виразності, в цілому виявлення низького рівня теоретичного рівня підготовки та практичних навиків гри на інструменті. Невміння самостійно працювати.	1-34 балів F

Підсумковий бал з навчальної дисципліни

Підсумковий бал з навчальної дисципліни є сумою балів, одержаних за знання матеріалу тем - за поточний та семестровий контроль (залік), з подальшим переведенням в національну шкалу оцінювання та шкалу ECTS.

Сума балів за всі види навчальної діяльності за модуль	Оцінка за національною шкалою	Шкала ECTS
90-100	5 Відмінно	A

82-89	4 Добре	В
74-81		С
64-73	3 Задовільно	Д
60-63		Е
35-59	2 Незадовільно	FX Для одержання кредиту потрібне доопрацювання.
1-34		F Необхідне повторне вивчення дисципліни

Політика академічної доброчесності. Студенти забор'язані дотримуватися правил і принципів академічної доброчесності.

Політика відвідування. Успішність досягнення мети навчальної дисципліни «Загальне фортепіано» залежить від систематичності відвідування занять здобувачами вищої освіти. Тому пропуски занять без поважних причин неприпустимі. В разі відсутності, здобувач забор'язаний опрацювати матеріал самостійно і представити викладачу на оцінювання результати виконаної роботи.